

ingediend op **941** (2021-2022) – Nr. 2
29 oktober 2021 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Robrecht Bothuyne

over het voorstel van resolutie

van Staf Aerts, Mieke Schauvliege, Johan Danen,
Chris Steenwegen en Björn Rzoska

over Vlaamse inspanningen om de energiefactuur voor gezinnen te verlagen

over het voorstel van resolutie

van Bruno Tobback en Conner Rousseau

over de Vlaamse mogelijkheden om de energiefactuur structureel te verlichten

en over het voorstel van resolutie

van Chris Janssens, Bart Claes, Sam Van Rooy en Leo Pieters

over de stijgende energieprijzen en het nemen van dringende maatregelen om de energiefactuur te doen dalen

Documenten in het dossier:

941 (2021-2022) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

946 (2021-2022) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

947 (2021-2022) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;

Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;

Stijn De Roo, Tinne Rombouts;

Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;

Staf Aerts, Mieke Schauvliege;

Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;

Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;

Robrecht Bothuyne, Brecht Warnez;

Bart Tommelein, Bart Van Hulle;

Johan Danen, Chris Steenwegen;

Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1.	Toelichting van de voorstellen van resolutie door de indieners	4
1.1.	Toelichting van het voorstel van resolutie van Staf Aerts, Mieke Schauvliege, Johan Danen, Chris Steenwegen en Björn Rzoska over Vlaamse inspanningen om de energiefactuur voor gezinnen te verlagen ..	4
1.2.	Toelichting van het voorstel van resolutie van Bruno Tobback en Conner Rousseau over de Vlaamse mogelijkheden om de energiefactuur structureel te verlichten	4
1.3.	Toelichting van het voorstel van resolutie van Chris Janssens, Bart Claes, Sam Van Rooy en Leo Pieters over de stijgende energieprijzen en het nemen van dringende maatregelen om de energiefactuur te doen dalen	6
2.	Bespreking	7
2.1.	Tussenkoms van Andries Gryffroy	7
2.2.	Tussenkoms van Robrecht Bothuyne	8
2.3.	Tussenkoms van Gwenny De Vroe	8
3.	Reactie van de indieners van de voorstellen van resolutie en verdere bespreking	8
4.	Stemming	10
	Gebruikte afkortingen	11

Op 20 oktober 2021 werd in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie een bespreking gehouden van drie voorstellen van resolutie over de stijgende energiefactuur;

- het voorstel van resolutie van Staf Aerts, Mieke Schauvliege, Johan Danen, Chris Steenwegen en Björn Rzoska over Vlaamse inspanningen om de energiefactuur voor gezinnen te verlagen (*Parl.St. VI.Parl. 2021-22, nr. 941/1*);
- het voorstel van resolutie van Bruno Tobback en Conner Rousseau over de Vlaamse mogelijkheden om de energiefactuur structureel te verlichten (*Parl.St. VI.Parl. 2021-22, nr. 946/1*);
- het voorstel van resolutie van Chris Janssens, Bart Claes, Sam Van Rooy en Leo Pieters over de stijgende energieprijzen en het nemen van dringende maatregelen om de energiefactuur te doen dalen (*Parl.St. VI.Parl. 2021-22, nr. 947/1*).

Deze voorstellen van resolutie werden samen behandeld.

(Deze vergadering werd als een hybride vergadering georganiseerd.)

1. Toelichting van de voorstellen van resolutie door de indieners

- 1.1. Toelichting van het voorstel van resolutie van Staf Aerts, Mieke Schauvliege, Johan Danen, Chris Steenwegen en Björn Rzoska over Vlaamse inspanningen om de energiefactuur voor gezinnen te verlagen

Staf Aerts wijst erop dat het Vlaamse beleidsniveau met zijn heffingen het overgrote deel van de energiefactuur bestiert. Vandaag betalen vooral de gezinnen en kmo's voor de kosten van de energietransitie, terwijl aangeslotenen op het hoogspannings- en middenspanningsnet niet alleen uitzonderingen krijgen op de heffingen maar bovendien trekkingsrechten van het Klimaatfonds. Hoewel ze in ruil inspanningen moeten leveren, blijken die geen CO₂-reductie op te leveren. Eigenlijk is het dus niet meer dan de energiefactuur verlagen. In hun voorstel van resolutie vragen de indieners een heel aantal maatregelen, preventief en curatief, ten aanzien van particulieren en bedrijven. De spreker leest de vragen van het voorstel van resolutie voor: structureel werk te maken van de ondersteuning van de energierenovatie van particuliere woningen, met vooral aandacht voor de steun aan en de ontzorging van de sociaal zwakste gezinnen; daar extra financiering voor uit te trekken uit de algemene middelen of uit het Vlaams Klimaatfonds zonder nieuwe lasten te genereren voor de elektriciteitsfactuur en daarbij ook maximaal Europese middelen in te zetten; bij de omzetting van de Europese richtlijnen rond energiegemeenschappen en energiedelen in het Vlaamse decreet en in de uitvoeringsbesluiten maximaal in te zetten op het vlot toegankelijk maken van groene energie zoals zonnepanelen of groene warmte voor alle gezinnen; in samenspraak met het brede middenveld een stappenplan uit te tekenen om de openbaredienstverplichtingen en heffingen zo veel mogelijk uit de elektriciteitsfactuur te lichten en via algemene middelen zoals het Vlaams Klimaatfonds te financieren; te zorgen voor een rechtvaardigere verdeling van de kosten van de energietransitie tussen gezinnen enerzijds, en grote energie-intensieve bedrijven anderzijds; de steun voor grote energie-intensieve bedrijven toe te spitsen op bedrijven die hun productieprocessen effectief klimaatneutraal en circulair maken; versneld werk te maken van de versterking en verdere uitvoering van het energiearmoedeprogramma.

- 1.2. Toelichting van het voorstel van resolutie van Bruno Tobback en Conner Rousseau over de Vlaamse mogelijkheden om de energiefactuur structureel te verlichten

Bruno Tobback vat het probleem samen: als het Vlaamse energiesysteem onder druk komt te staan, nu door de prijsstijgingen, worden de tekortkomingen ervan pijnlijk duidelijk. De Vlaamse Regering heeft al enkele initiatieven genomen om de

energiefactuur voor gezinnen te milderen, maar het parlement wacht nog op duidelijkheid over de omvang en de financiering.

Vooruit stelt enkele extra maatregelen voor op korte en langere termijn om de Vlaamse burgers maar ook de bedrijven weerbaarder te maken tegen schokken, vertrekkende vanuit de mankementen van het systeem. De energiefactuur is ingewikkeld en bevat aspecten die er beter zouden worden uitgehaald. Investerings met groenestroomcertificaten in hernieuwbare energie worden tot nu toe enkel door gezinnen en kmo's betaald, terwijl meer dan de helft van de PV-panelen niet op de daken van gezinnen ligt zoals oorspronkelijk de bedoeling was, maar op de daken van bedrijven. Gezinnen subsidiëren dus nu de bedrijfszonnepanelen. Een eerlijkere lastenverdeling beïnvloedt de prijs van de stroomfactuur niet alleen dit jaar, maar ook de komende jaren.

Op langere termijn is het belangrijk te investeren in hernieuwbare en onafhankelijke energievoorziening, wat de invloed van tijdelijke pieken van bijvoorbeeld de gasprijs beperkt. Het is dan ook pijnlijk dat net in dit jaar van grote prijsstijgingen de investeringen in zowel zonnepanelen als windmolens op land spectaculair teruggevallen zijn. Hinderpalen zijn onder meer een onduidelijk investeringskader voor gezinnen, met de perikelen over de slimme meter en de terugdraaiende teller. De groei van de windturbines dit jaar is maar een derde van die in 2020; ook daar zijn er dus drempels te slechten.

Slechts 4,5 procent van de bijna 3 miljoen woningen voldoet aan het streefdoel voor energie-efficiëntie. Cruciaal om onafhankelijker te worden van fluctuaties in de gasprijs is dan om de renovatiegraad van woningen gevoelig op te drijven. Vooruit is voor een veel actievere promotie van renovatie, in de eerste plaats van gezinswoningen, en voor een renovatieverplichting, bijvoorbeeld bij verkoop. Het schrappen ervan heeft alleen maar de verkoopprijzen opgedreven, wat betekent dat het geld voor renovatie nu naar de verkoper gaat. Daarnaast acht Vooruit systemen van prefinanciering voor energetische renovatie van woningen wezenlijk, terugbetaalbaar via een nul-op-de-metersysteem. Een grondige renovatie kost gemiddeld 50.000 euro. Studies tonen aan dat dat voor een groot deel van de bevolking een onhaalbare kostprijs is, dat men daarvoor zelfs geen lening krijgt. Subsidies die enkel toegekend worden als mensen een lening krijgen, zijn dus gedoemd om te falen.

Een systeem van prefinanciering kan grotendeels gefinancierd worden door de huidige subsidiesystemen te heroriënteren. Het is pijnlijk dat wie de meeste energie gebruikt en er rendement uithaalt, het minst bijdraagt aan de energie-infrastructuur en het gemakkelijkst toegang heeft tot een waslijst van subsidies. Het is daarboven al jaren duidelijk dat die subsidies niet aanzetten tot energie-efficiëntie en de CO₂-uitstoot niet terugdringen. Het is zaak om de factuur van wie energie nodig heeft voor basisbehoeften betaalbaar te houden en er op lange termijn voor te zorgen dat zij energie-efficiënt en -zuinig kunnen zijn.

Met een vingerknip maakt de Vlaamse Regering bijna een miljard euro vrij: 500 miljoen euro voor het oplossen van het debacle van de slimme meter en de terugdraaiende teller en 350 miljoen euro voor een participatie in een Arcelorproject. Door middelen te heroriënteren, is er dus geld voor de prefinanciering van de woningrenovatie, wat niet alleen in het voordeel van de gezinnen is, maar ook van een kleinere CO₂-uitstoot en meer hernieuwbare energie.

- 1.3. Toelichting van het voorstel van resolutie van Chris Janssens, Bart Claes, Sam Van Rooy en Leo Pieters over de stijgende energieprijzen en het nemen van dringende maatregelen om de energiefactuur te doen dalen

Sam Van Rooy zegt dat volgens de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas een gezin dat in april een variabel contract afsloot, per jaar gemiddeld 714 euro meer zal betalen. De CREG gebruikte voor de berekening het jaar 2019 als referentiejaar, aangezien 2020 door de coronapandemie uitzonderlijk goedkoop was. Ook wie een vast contract heeft, zal het slachtoffer worden van de dure stroom- en gasprijzen. Onder meer door de stijgende energievraag ten gevolge van het herstel van de economie na corona en een grotere vraag naar gas als overgangsbrandstof in de energietransitie zal de factuur allicht nog stijgen. Voor gas liep er ook heel wat fout aan de aanbodzijde. Zo is de productie in de Verenigde Staten, Noorwegen en Rusland teruggevallen. De Rabobank vergelijkt de huidige hoge gasprijzen zelfs met de oliecrisis van de jaren zeventig. Voor elektriciteit verhoogt het emissierechtensysteem daarenboven de prijs. De stroomproducenten worden ook gedwongen boetes te betalen omdat ze CO₂ uitstoten. Die boetes nemen nog toe ten gevolge van de klimaathysterie.

De kostprijs van energie is slechts een beperkt onderdeel van de energiefactuur: voor gas slechts 63 procent, voor stroom slechts 32 procent. De rest zijn belastingen op de toegevoegde waarde, heffingen en netkosten. Experts spreken over een verkapte belastingfactuur, zoals de zogenaamde ecologische openbaredienstverplichtingen, zijnde de kosten voor het systeem van groenestroomcertificaten, laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen enzovoort.

Ook het distributienetlandschap in Vlaanderen beïnvloedt de factuur. In oktober 2020 becijferde Test Aankoop dat netkosten tot 220 euro verschil maken in de stroomfactuur. Die kosten worden namelijk in grote mate bepaald door de verschillende energie-intercommunales die het distributienetlandschap beheren. Uit de meest recente cijfers van de Barometer Energiearmoede blijkt dat reeds in 2019 15,1 procent van de Vlaamse gezinnen moeilijkheden heeft met het betalen van hun energiefactuur. Het valt te verwachten dat dit cijfer significant zal toenemen.

Daarenboven zal de VREG op 1 juli 2022 het zogenaamde capaciteitstarief voor stroom invoeren, waarbij een verbruiker extra zal betalen voor piekverbruik. Mensen worden dus gestraft als ze door de overheid ongewenst gedrag vertonen. Volgens de VREG zou voor minstens 40 procent van de Vlaamse gezinnen de stroomfactuur met minstens 10 procent stijgen. Voor de overige 60 procent daalt de stroomfactuur of stijgt ze met minder dan 10 procent. Vooral voor (meestal oudere) mensen die verwarmen met elektrische accumulatioestellen zal dit financiële kopzorgen met zich meebrengen.

In het voorstel van resolutie vraagt het Vlaams Belang om onmiddellijk de nodige maatregelen te nemen die de energiefactuur opnieuw betaalbaar maken; de ecologische openbaredienstverplichtingen zo snel mogelijk uit de stroom- en gasfactuur te halen; aan te dringen bij de Federale Regering om de btw op energie te verlagen naar 6 procent; het Vlaamse distributienet uit handen van de energie-intercommunales te nemen en werk te maken van een radicale vereenvoudiging van het distributienetlandschap; aan te dringen bij de VREG op het definitief verlaten van het denkspoor van het capaciteitstarief voor de stroomfactuur en een studie te gelasten naar de kostprijs van een verzwaring van het net, die nodig zal zijn voor de elektrificatie.

2. Bespreking

2.1. Tussenkost van Andries Gryffroy

Andries Gryffroy is het eens met het structureel ondersteunen van energierenovatie, vooral voor kwetsbare gezinnen, het eerste punt van het voorstel van resolutie van Groen. De eengemaakte renovatie- en energiepremie sluit daarbij aan. Maximaal Europese middelen gebruiken, zit vervat in het relanceplan Veerkracht. De 180 miljoen euro extra is afkomstig uit de Vlaamse algemene middelen, gecombineerd met Europese middelen. Bij omzetting van de richtlijnen inzetten op het toegankelijk maken van groene energie wil de spreker ook, maar maximaal gaat te ver, wegens onduidelijk wat dat precies inhoudt. Ook hij vindt een breed stappenplan om de openbaredienstverplichtingen en heffingen zo veel mogelijk uit de energiefactuur te lichten nodig, maar acht daarvoor geen samenspraak met het middenveld nodig.

Hij wijst erop dat de koolstoflekkageregeling voor gas Europees is. Het klopt dat een lidstaat niet verplicht is de inkomsten uit de indirecte koolstoflekkage terug te geven aan de bedrijven, maar als het gebeurt moeten de Europese regels gerespecteerd worden. Vlaanderen geeft die middelen aan bedrijven die inzetten op elektrificatie. Zonder die herverdeling verhoogt de prijs met 3 tot 5 euro per megawattuur, wat het gelijke speelveld tussen elektrificatie en aardgas verstoort. Het systeem, waar inderdaad wel enige onlogica in zit, veranderen moet op Europees niveau gebeuren. De steun voor grote energie-intensieve bedrijven toespitsen op bedrijven die hun productieprocessen effectief klimaatneutraal en circulair maken, klinkt goed, maar vergt een grote herformulering van het IBO, dat onder de bevoegdheid van minister Hilde Crevits valt. Voorts vindt hij dat alle armoede moet bestreden worden en niet alleen energiearmoede. De minister zal een nieuw energiearmoedeplan eind dit jaar aan de regering voorleggen. Hij kaart ook aan dat in geen van de voorstellen iets staat over leveringszekerheid voor stookolie.

Met de eerste vraag van Vooruit is Andries Gryffroy het eens. De openbaredienstverplichtingen voor een groter deel laten dragen door midden- en hoogspanningsgebruikers legt volgens de spreker een hypotheek op welvaart en werkgelegenheid. Middelen uit het Klimaatfonds daarvoor gebruiken, vergt dan weer een aanpassing van de Europese regels. Terloops wijst hij erop dat de hoge energieprijzen gezinnen tot eenvoudige besparende maatregelen zoals een watersparende douchekop aanzetten. Dat de benzine- en dieselprijzen zo hoog zijn, maakt dat mensen nadenken over een verplaatsing per auto.

Vooruit wil veel financieren met de algemene middelen, maar ook die zijn beperkt. Bewindsvoerders moeten altijd keuzes maken. Geld uit het ETS-systeem gebruiken, is, tenzij de Europese regels veranderen, niet haalbaar zonder het gelijke speelveld tussen elektrische en gasproductieprocessen aan te tasten. Voor de vierde vraag van Vooruit verwijst hij naar de komende aanpassing van het Windplan en het Zonneplan.

Voor de energetische renovatie wordt de registratie verlaagd van 3 naar 1 procent. Daarnaast zorgt de rentesubsidie ervoor dat mensen onmiddellijk cash in the pocket hebben, zelfs nog voor ze starten met de investering. Wat de eengemaakte renovatie-energiepremie gezinnen aan voordeel oplevert, heeft hij afdoende aangetoond: voor doelgroep 2 met een bruto-inkomen tot 75.000 euro betekent ze bijvoorbeeld 25 procent van de energetische investeringen. Hij begrijpt niet dat het Arcelorproject als een oud zeer gezien wordt.

Het eerste punt van het voorstel van resolutie van het Vlaams Belang valt onder het Energieakkoord. Met het tweede punt is hij het eens. Het derde punt is federaal. De vierde vraag over het beheer vindt hij geen goed idee. Over het

capaciteitstarief beslist en communiceert de regulator. Hij wijst op de invloed die het Vlaams Belang kan uitoefenen via zijn vertegenwoordiger in de raad van bestuur van de regulator. Kortom, N-VA zal de drie voorstellen van resolutie niet goedkeuren.

2.2. Tussenkomenst van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne is blij dat iedereen naar oplossingen zoekt voor deze gedeelde zorgen. Zowel Vlaams als op federaal niveau zijn er maatregelen genomen om op korte termijn de energiefactuur te verlagen, bijvoorbeeld een update van het energiemoeideprogramma. Daarenboven wordt er gewerkt aan voorstellen op langere termijn. De eengemaakte energierenovatiepremie, een onderdeel van de noodzakelijke oplossingenmix, is goedgekeurd. Energiebesparing is de beste manier om structureel in te grijpen op de energiefactuur. Heel wat aspecten van deze voorstellen van resolutie worden momenteel aangepakt, de meerwaarde ervan ontgaat CD&V grotendeels.

Hij wijst op een artikel waarin De Standaard betoogt dat na de ingrepen van de vorige Federale Regering het niet meer de loonkost is die investeerders tegenhoudt, maar wel de behoefte aan hernieuwbare energie en de energiekost. Ondoordacht de lasten naar bedrijven en werkgevers verschuiven, is dus potentieel jobvernietigend. Zonder job is het nog moeilijker om de energiefactuur te betalen. Dus ook CD&V zal geen van de drie voorstellen goedkeuren.

2.3. Tussenkomenst van Gwenny De Vroe

Gwenny De Vroe dankt de drie indienende partijen om samen met de meerderheid na te denken over het verlagen van de energiefactuur. Zowel op Vlaams als op federaal niveau is een en ander gerealiseerd. Dat neemt niet weg dat er extra beleid nodig is. Ook Open Vld zal evenwel de drie voorstellen van resolutie niet goedkeuren.

3. Reactie van de indieners van de voorstellen van resolutie en verdere bespreking

De feedback geeft *Staf Aerts* een vreemd gevoel. Heel wat van zijn voorstellen worden met goedkeuring onthaald, toch stemt de meerderheid tegen. Minister Zuhal Demir heeft trouwens gezegd dat wat reeds beslist is, slechts de eerste stappen zijn. Hij begrijpt niet waarom de parlementsleden de discussie niet aangaan en samen een set maatregelen bepalen, waarvoor wel een meerderheid is.

Bruno Tobback deelt dat gevoel van teleurstelling. In zijn voorstel wordt niet toevallig de onevenwichtige verdeling van de lasten tussen gezinnen en energie-intensieve bedrijven aangekaart, waarbij gezinnen 150 keer meer bijdragen voor een vergelijkbare hoeveelheid stroom. Voor gezinnen is energie een basisbehoefte, bedrijven maken winst door het gebruik van energie, dus moeten ze correct bijdragen aan het energiesysteem. Het is niet juist dat een eerlijke energiebijdrage bedrijven wegjaagt. Bedrijven verschuiven geen investering van miljarden, alleen maar omdat er een lichte verschuiving is in de lasten. De meerderheid maakt zich er gewoon gemakkelijk vanaf om de discussie niet te moeten voeren. Het is schrijnend duidelijk dat ze de factuur gewoon doorschuift naar de 3 miljoen gezinnen.

In het artikel van De Standaard staat ook dat beloften moeten worden waargemaakt, met name de beschikbaarheid van hernieuwbare energie. Met de groei van PV en windenergie in Vlaanderen gaat het niet goed. Daarenboven is er het gigantische protest van West-Vlaamse burgemeesters uit de meerderheid tegen wat nodig is om de stroom van de windmolens op zee te transporteren. Als er iets is wat de investeringen van bedrijven zoals Volvo in batterijfabrieken beïnvloedt, is dat

het Ventiluproject. Hij roept de meerderheid op daden te stellen in plaats van gemakkelijksredeneringen en dooddoeners te spuien. Dit debat verdient beter.

Hij is blij dat de Vlaamse Regering maatregelen neemt, maar betwijfelt of die voldoende zijn. Dat zal blijken wanneer de burgers hun eindafrekening krijgen. Hij ziet de participatie in een Arcelorproject niet als een last uit het verleden, maar het geld daarvoor en voor de PV-kwestie was met een vingerknip gevonden. Een vergelijkbare participatie van overheidsmiddelen in een vehikel dat investeert in energie-efficiëntie van woningen, en dus niet in een grote multinational is echter niet mogelijk. Dat gaat dan zogenaamd in tegen de dogmatische overtuigingen van de regeringspartijen, die nogal à la tête du cliënt blijken te zijn.

Als de meerderheidspartijen evenveel energie steken in het uitleggen hoe ze de energiefactuur van de Vlamingen structureel en significant zullen verlagen als in het geven van argumenten tegen de voorstellen van resolutie, zou er werkelijk iets gebeuren volgens *Sam Van Rooy*. Gezinnen zullen tot 1000 euro per jaar meer betalen met nefaste gevolgen voor de al aanzienlijke energiearmoede, terwijl de Vlaamse Regering niet meer geeft dan een aalmoes van 50 euro. Vlamingen zijn al bij de hoogste belastingbetalers van de wereld. De reacties op de sociale media spreken dan ook boekdelen. Mensen voelen zich niet gerespecteerd. Voorstellen van de oppositie worden weggewuifd met potsierlijke argumenten als verwijzingen naar de regulator en de leden van de raad van bestuur. De VREG en het beleid zijn een tandem, die kiezen voor elektrificatie en een bijhorende capaciteitsfactuur. De rekening zal inderdaad gepresenteerd worden, eerst aan de burger en vervolgens bij de verkiezingen aan de partijen

Andries Gryffroy zegt dat de middelen voor Arcelor zo vlot beschikbaar zijn omdat het een een-op-eenrelatie is waarbij één bedrijf de overheid maandelijks terugbetaalt. Voor leningen aan een miljoen gezinnen zijn de beheerskosten veel groter.

Bruno Tobback beaamt dat onderhandelen met wat allicht meer dan 1 miljoen gezinnen zullen zijn meer creativiteit zou vragen van het Vlaamse bestuur. Arcelor is een groot bedrijf met een grote reserve en kan zelfs zonder steun investeren. Het is de kerntaak van een overheid om wie dat niet kan, te helpen. Dat N-VA en de meerderheidspartijen zich er vanaf maken met het argument dat het te moeilijk is, zet meteen het verschil met Vooruit in de verf. De meerderheid laat gezinnen in de kou staan, maar steunt met honderden miljoenen een bedrijfsproject.

Andries Gryffroy weerlegt die beschuldiging met de op stapel staande rentesubsidie en energielening aan 0 procent. *Bruno Tobback* herhaalt dat voor een gezin dat al te veel leningen lopen heeft in verhouding tot het maandelijks inkomen, een bijkomende lening van 0 procent toegankelijk is. Daarvoor een subsidiepot opzetten, is valsspelen want de middelen zullen niet worden aangevraagd. Daardoor zal er ook geen invloed zijn, noch op de energierekening van de gezinnen noch op de energiezuinigheid van woningen noch op de CO₂-vermindering.

Gweny De Vroe wijst erop dat deze commissie al het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en de Vlaamse Codex Wonen van 2021 goedkeurde (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 915/1-3). Recent zijn er ook andere maatregelen genomen, maar het debat is niet afgelopen.

Andries Gryffroy maakt Bruno Tobback er opmerkzaam op dat het systeem dat hij voorstelt ook een lening is.

4. Stemming

Ter stemming gelegd wordt het voorstel van resolutie van Staf Aerts, Mieke Schauvliege, Johan Danen, Chris Steenwegen en Björn Rzoska over Vlaamse inspanningen om de energiefactuur voor gezinnen te verlagen (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 941/1) verworpen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het voorstel van resolutie van Bruno Tobback en Conner Rousseau over de Vlaamse mogelijkheden om de energiefactuur structureel te verlichten (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 946/1) wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het voorstel van resolutie van Chris Janssens, Bart Claes, Sam Van Rooy en Leo Pieters over de stijgende energieprijzen en het nemen van dringende maatregelen om de energiefactuur te doen dalen (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 947/1) wordt verworpen met 9 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Robrecht BOTHUYNE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

CREG	Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
ETS	emissions trading system
IBO	investeringsbeschermingsovereenkomst
kmo	kleine of middelgrote onderneming (meervoud = kmo's: kleine en middelgrote ondernemingen)
PV	photovoltaic
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt